

Dimocrasira Ekba Murq'a
Bilinak'h
Eritrea/Hodde
ኢትዮጵያ/ሆድድ
ኤርትራ/ሆድድ

ዲሞክራሲ ለከባ ሙርቋ ብሊኑኹ
ኤርትራ/ሆድድ
التنظيم الديمقراطي لقومية
البلينا الأرترية (هودي)

Democratic Organization of Blin Nation of Eritrea/Hodde

ሰማኢታት በሲግዲራ ያናን ካብ ብሌን ዝተተርጎመ

(ቻል ዲሞክራሲያዊ ውድብ ብሄረ ብሌን ኤርትራ። ኣብ ቛላታት ኤርትራ ብስርዓት ኢትዮጵያ ካብ ወርሒ ጥቅምቲ ከሳብ ወርሒ ጥሪ ዘካሕኪሕ ኢሰብአዊ ቅትለትን ምብራሕ ንብረትን ከም ዝተፈጸመ ኣብ ቀዳሞት ጸሑፋትናን ብኻልኦት ደቂ ሃገርን ተጸሑፋዮ። ነቲ ዕለታት ህዝብናን ስቓይን ምዝካርን ነቲ ዝሞቱሉ ዕላማ ናብ መጠረሽታ ምዕራፍ ክነብጽሖ ከኣ ኣብ ቻልሲ ስለ ዘሎና ዋልታን ሞራልን ክኸኑና ናባኹም ንዝርግሑ። ጽቡቕ ዝደሊ ጽቡቓት ይኸፍልዮ እሞ ሃይማኖት ዓሌት ኣውራጃ ከይፈለዩ ኣጽኑቶምና ስለ ዝኾኑ ንሕናውን በዚ ትሕቲ ሃገራዊ ባህሊ ሓርነታዊ ቻልስና ከይብለል ዝያዳ ምስትወዳልን ንቅሓትን ዘድሊ ጊዜ ኣሎና። ጽሑፋትና ንመሰል ህዝቢ ብሄረ ብሌን ኣውቶምያዊ ምሕደራን ጎይታ መሬቱን ክኸውን እናተጣብቐ ንዝኾነ ንትምክሕት ንዕብላን ካብ ዝኾነ ይምጻእ ብትብዓት ክቻለስ ዝቆረጸ ውድብዮ። ሓባራዊ ጸላኢ ኣሎና። እዚ ጸላኢ ኢሰያስን ቁንጣር ንጉጅሌኡንዮም። ነዚ ሓይሊ ብሓባር ከይንቻለስ ኣብ ጻል ነገር ዝመርሖ ሃሱሳት ብብዝሒ ተዋፊርም ከም ዘለዉ ብኡህዮ። 2017ዓም ነዚ እሾኹ ኣልና ንሕን ትብዓትን ንቅሓትን ወኒና መሰላትና ንናይ ካልእ መሰል ደረት ከይሓለፈ ሓባራውን ስጦምን ቻልሲ ከህልወና መድረኻዊ ጠለብ ኮይኑ ኣሎ። ንሕና ከም ወድብ ብዘይ ቅድሜ ኩነት ምስ ኩሉ ደላይ ፍትሒ ሰሚርና ክንቻለስ ቻል ዝኣቶና። ነዚ ሓላፍነት እዚ ብወድብ ይኹን ብወልቂ ክንስከሞ ዝግባኣና ሕድሪ ሰማኢታትናዮ። ንረብሓ ጸላኢ ዝኸውን ፍልስፍናን ዕብዳን ዓሌትነትን ብመትከል ንኹንና። ሰናይ ዘመን ናይ ቻልስን ዓወትን ይግበረልና። ከም ቻልና እነሆ እቲ ብብሌን ዘወጸእናዮ ጸሑፍ ብትግሪኛ ተርጉምና ነቅርበልኩም።)

ሰማኢታት በሲግዲራ ያናን። ቅድሚ 46 ዓመት ንትፈትዎ ህዝብኻ ዘይኮነስ ንጸላኢኻ ዘይትትምነዮ። ከምዚ ክራማት ምስ ጀመረ ቅድሚ ማሕረስ ኣብ ግራት ዘሎ ተረፍ መረፍ ቃንጫ ኣኻኺብካ ብሓዊ ተቃጽሎ። ነዘን ክልተ ዓድታት ብዘስካሕክሕ ጭካነ ብናይ ሃይለስላሴ ጦር ሰራዊት። ብጠያይትን ብሓዊን እስትንፋስ ኣልቦ ገበርወን። እዚ ኣረመናዊ ግፍዒ ከምዚ ሎሚ ከምዝተፈጸመ ናይ ንእስነተይ ኢናዘከርኩ። የዕንተይ ንብዓት ቋጺረን ብምዕጉርተይ ኪነጥብ ጀሚሩ። ኣጸብዕተይ ከምዝነቀጸ ጨናፈር ገረብ ምንቅስቃስ ኣቢዮ ምጽሓፍ ሓርቢቱ። የግዳ ንዲሕሪት ተመሊስ ብዘይ ሓደ ገበን ዝጸነተ የዋህን ሕያዊይን ህዝብና እናዘከርኩ። ብዓይነይ ዝረኣኹዎ ከዕልለኩም ሕልናይ ሰለዝገደደኒ እነሆ።

ዝተወለድኩላ ዓዲ ኣጀርባ ትበሃል። እዛ ዓዲ ካብ ከተማ ከረን ብወገን ሰመናዊ ምስራቅ። ብእግሪ ዳርጋ መንገዲ ሰለስት ሰዓት ኣቢሉ ይኸውን።

ብጂኦግራፊካዊ አቀማምጣ ብገቦታት ዝተኸበት ኮይና፡ ብክልተ ዓበይቲ ጎቦታት እንጀሓይን ትሪውን ትፍልጥ። እዞን ጎቦታት ኣብ ትሕቲ ፈጣሪኡን ዕርዲ ተኪለን፡ ነዛ ዓዲ ብጸላኢ ንኸይትውረር ዝሕልወዎ ይመስሉ። ግና ኣብ 5 ሚያዚያ 1970 ብጸላኢ ከትቃጻል ኮላ፡ ብምሉኡ ዝወጡ ኣብ ሓሙኹሽቲ ኪሳብ ዝቅየር፡ ዝረኣ ዝነበር ትኪ ኣማዕዲኻ ካብ ምጥማትን፡ ኩትር ጓሂ እቲ ካብ ጎቦታት ዝዛሪ ዝነበር ማይ ኣብ ንብዓት ዝተለወጠ ይመስል ነይሩ።

ሽዑ ብግምት ወዲ ሸመንተ ዓመት ንይረ መስለኒ። ንብረት ብሙሉኡ ምስ ቀሓመ፡ ነታ ቀዳመይቲ ለይቲ ብዘይ መንጻፍን ኪዳን ለይትን፡ ቁሪን ኣስሓይታን ኪሰሃለና ሓዲሩ። መሬት ንርእሳ ኢላ ምስወገሐት፡ ጥመት'ውን ብወገኑ ኪፈታተነና ጀመሩ። ከም ቆልዑ መጠን፡ ንዝባደመ ዝወጡ ዘርካ ምርኣይ ስራሕና ኢልና ተታሓዝናዮ። ካብቲ ብሓዊ ሓሪሩ ዝተረፈ ብልቱግ ውይ ማሸላ ካብ ሓመድ ፈሊና ከንለቅም ተገዲድና። ልዕሊ ኹሉ ግን ነታ ጸላም ዕትሮ ምስ ሓሙሽተ የዕሩኸተይ ንሰሙን ዝኸውን ዝቀለብትና ክርሰዓ ኣይኸኣልኩን።

ዓዲ ካብ ትነድድ ኣብ ሳልሳይ መዓልቲዮ መስለኒ፡ ኣብ ዝተቃጻለ ዝፈላሲት ምስ ከድና፡ ብዘይካ ዓነዩ ዘሎ ኳና ዘይትጸበናዮ፡ ጸሊም ዕትሮ ኣብ ውሽጢ ጸኒሑና። ቅድሚ ምንዳዱ ቡሑቅ ስለዝነበር፡ ብዘይካ እቲ ለዓለዎይ ሕራር ብውሽጡ በሲሉ ስለዝነበረ ቢድና ገጊሑጥና ኪንበልዕ ጀመርና። ኪሳብ ዝውዳእ ብጸፊሕ እምኒ ንኸድና ነርና። ሕማቅ ዘመን እንታይ ዘየርኢ።

ኩነታት እናጸንከረ ኣብ ዝኸደሉ እዋን፡ ሎሚዶ ጽባሕ መጺኦም የጥፍኡና እንዳበልና ካብ ምሹቅራር ኣየዕረፍናን። ኣብቲ እዋን መሬት ከም ዓይኒ መርፍእ ጸቢባትና። ወዲ ሰብ ዝገብሮ ምስ ጨነቆ፡ ገሊኡ ንሰምሃር ምድሪ መንሳዕ ዚሃድሙ፡ ገሊኡ ኸኣ ኣብተን ዘይነደዳ ዓድታት ኪጽጋዕ ምስጀመረ፡ ኣደይ ኣብዚ እዋንዚ ምስ እንዳ ኣደይ ይሕሸኒ ስለዝበለት፡ ካብ ዝፈትዎም ደቂ ሓዊቦታትይኒ መሳቱተይኒ ተፈሊዮ፡ መጀመርያ ስደተይ ካብ ኣጀርባብ ንፈርሐን ኣጋ ዋጋሕታ ተታሓዝናዮ። ንተራኽበ ብኢድ ጸጋምና ገዲፍና፡ ብናይ እስላም መቃብር ንሩባ ኣለቀሽ ወሪድና ኣብ ዋዓየንታ ክንበጽሕን ጸሓይ ክትብርቅን ሓደ ኸይኑ። ንፈልጦ መሬት ተቅይሩና እንታይኮን ይረኽበና ይኸውን እንዳበልና፡ ዝዛሪ ማይ ሓባር ረጊጽና፡ ኒበሲግዲና ብሸነኽ የማና ገዲፍና ንፈርሐን ኣቲና። ኩነታት ብጣዕሚ ሕማቅ ስለዝነበረ ተበሪህዎ ዝንቀሳቀስ ዋላ ሓደ ኣይነበረን።

ኣብ ካልኣይ መዓልትና፡ እስላምናን ክስታናን ብሓባር ኣብ ቤት ክርስትያን ቅዱስ ገርጊስ ተኣኪብና። ቡብ እምነቶም ናብ ፈጣሪኡም ዝጽልዩን፡ በቲ ዝነበር ኩነታት ፍርሕን ራዕድን ወሪርዎም ዝበኸዩ ዝነበሩን ሪኢዮ። ካብ ምዕዛብ ካልእ ክገብሮ

ዝኸእል ዋላ ሓንቲ ኣይነበረን። ኣባ ኢናሲዮ ብወገኖም ነቲ ህዝቢ ብሓብር፡ ኣም ኣምላኽኩም ጸልዩ፡ ኣይትረበሹ ኩሉ ኪሓልፍዮ እንዳ በሉ፡ ሞራላዊ ትብዓት የስንቁ ነይሮም። ኣብዚ እዋንዚ ናይ ጸላኢ ጠያይት ኣብ በሲግዲራ ዝነበረ ህዝብና ከም ማይ ኣይሂ ክወርዶ ዊዲሉ። ኣጋ ምሽት ምስኮነ፡ ድምጺ ትኹሲ ምስ ሃደአ ካብ በሲግዲራ ዝደሓነት ጎርዞ መንእሰይ መውጋእቲ ኩብዳ ብኢዳ ሒዛ፡ ሰውነታ ብሙሉኡ ደም ጨቂዩ ብጓህን ራዕድን ትገብሮ ጠፊእዋ ንህዝብና ብምሉኡ ኣጥፊአዎ እንዳበለት ንርእሳ ግዲራ ነቲ ኣብ ቤት ክርስትያን ተሸቀራሪዩ ዝዋዓለ ኣብኪያቶ። ናታ ቃንዛን ምረትን ፈጸመ ኣይረሳዕኩዎን።

ንምሽቱ ጸሓይ ምስ ዓረበት፡ ሓሙሽተ ስድራ ብሓባር ካብ ፈርሐን ንከረን ተበረሰና። ምሉእ ለይቲ ክንወድቅን ክንትስእን ብወስበንሰረኽ ኣቢልና፡ ንጨበልቁም ረጊጽና ብሓሸላ ከረን ኣቲና። ጉዕዞ ለይቲ ብጣዕሚ ኣድካምን በዳህንዮ ነይሩ። ምሉእ መዓልቲ ብፍርህን ራዕዲን ኣብ ቤት ክርስቲያን ተኸርሚና ውዲልናስ ዕርፍትን ድቃስን እንዳደለና፡ ካብ ናይ ኣረመናዊ ግፍዕን ሞትን ንኸንክወል፡ ስድራና ዝረገጸዎ ንኸንስዕብ ተግዲድና። ኩትር ድኻምን ድቃስ ምስኣንን ተሓዋዊሱ፡ ኣማዕዲየ ሓዊ ሃልሃል ዝብል ይረኣየኒ ነይሩ። ነቲ ሓዊ ትርእይዎ ዘሎኹም ኢሊ ኣብ ዝሓተሉ እዋን፡ ኣይትጠምቶ ጉዕዞኻ ጥራይ ቀጽል ዝብል መልሲ ይወሃበኩ ነይሩ። ኣብ ገለ ቦታታት ከምዚ ናይ ዝመሸመሸ ስጋ፡ ሕማቅ ጨና ሃንገፍ ይብለና ነይሩ። ከመይ ኣብቲ እዋንቲ እንሰሳን ሰብን ኣብ ዝኾነ ሽንጭርታት ዝተሓርዱን ብጠያይት ዝተቆልቡን ብዙሓት ነይሮም።

ብድኻምን ጥመትን ምፍጣርና ጸሊእና ከለና፡ ብንግሁኡ ኣብ ዓባይይ ኣቲና። ገጽና ምስረኣይት ሰንቢዳ ብቲ ኻልእ ሸነኸከኣ ቡኽሪ ጓላ ምስ ደቃ ብሰላም ምምጻኣ፡ ብታሕጓስ ዝኣክል ቀልጢፋ ሻሂ ኣፍሊሓ ምስ ባኒ ቀረበትልና። ብዘይካ ዝሓል ጸባ ዘይንፈልጥ ክሳብ ሻሂ ዝዝሕለልና ነቲ ቀድሚ ሕጂ ዘይረኣናዮ ጸዕዳ ባኒ ቆሪስና ኣብ ኣፍና ክንገብርን፡ ጠያይቲ ናይ ጸላኢ ኣብ ጆና ክዘንምን ሓደ ኮይኑ። ራዕዲ ኣብ ርእሲ ራዕዲ ተድሪቡና፡ ኩትር ምድህላል ንገብሮ ሓርቢቱና። ኣጋጣሚ ዝሃድሙ ምስረኣና ምስኣም ሓርቢና ካብ ዕሽሽ ንሹቅ ገጽና ኪሳብ ኣልባብና ዝትኮስ ጎይና። ብዝሒ ህዝቢ ስለዝነበረ ምስ መን ከምትሃድም ኣይርደኣካንዮ። ንኣብነት ኣነን ሓፍተይ ምንኣሸይኒ ካብ ስድራና ተፈሊና ሹቅ ከይበጸሕና ተጣፊእና። ሓፍተይ በየን ከምዝኸደት ከይተረደኣኒ፡ ምስቶም እንዳ ሲዲ ገጾም ዝሃደሙ ጉያይ ቀጸልኩ።

እንዳ ሲዲ ምስተዓቆብና ብዘይካ ቋንቋ ብሊን ክረዳደኣሉ ዝኸእል ስለዘይነበረ፡ ንበይነይ ኪበኪ ጀመርኩ። ኣብ ዘይፈልጦ ከተማ ካብ ስድራይ ተፈሊየ፡ ልዕሉ ሹሉ ኸኣ ምንኣሸይ በየን ከምዝኸደት ስለዘይፈልጥኩ፡ ብፍርህን ጓህን ተኻኢለ

ኪዳወሮ ኣብ ዘይኸእል ድረጃ በጺሐ። ኣብ ምስጊድ ኣቲዮም ዝጽልዩ ዝነበሩ ተሓዊሶ ምስኦም ነቲ ኣብ ማእከል ምስጊድ ዝነበረ/ዘሎ ብጸሊም ዓለባ ዝተሸፈነ እና ዞሩ ኣብ ዝስዕሙሉ ጊዜ እናሰዕምኩ፡ ናብ ረቢ እናጸለዩ ግና ከም ጸማም ተዓኒደ ዝገብሮ ይሕርብተኒ ነይሩ።

እቲ ከም በረድ ዝወርድ ዝወግለ ጠያይቲ ንዖና ምስ ኣጽነተ ድምጺ ኣጥፊኡ መሬት ሰላም ዝሰፈና መሲላ። ዖና ግን ደም ንጹሃት ደቃ ሰቲያ ከምዘይነበረት ኮይና። ኣብዚ ህምትዚ ድኻምን ጥመትን በብእብረ ክጸወሮ ኣብ ዘይኸእል ድረጃ ኣብጸሓኒ። ልዕሊ ኹሉ ኣደይ ምስኣ ዝነበሩ ኣሕዋተይ ከምኡ ድማ እታ ካብይ ዝተሰወረት ሓፍተይ እንዳዘከርኩ ኩትር ጭንቀት ዓቕሚ ምብካይ ኮይነ። እንዳ ሲዲ ነቲ ተዓቀቡ ዝነበረ ህዝቢ ብዓብይቲ ድስትታት ሩዝ ኣብሲሎም ብኩባያ ሻሂ ዓቂኖም ዓዲሎምና። ከም ሰበይ ንዐኣን ምስለኸፍኩ ከምዚ ካብ ድቃስ ጸጊቡ ዝተንሰኣ ሰብ ምስተበራበርኩ፡ ጸሓይ ዕራርቦ ንበይነይ ንዕሸሽ ገጸይ ተበገስኩ። ፍርሕን ራዕድን ዘተሓወሶ ኣካይዳ ሰለዝነበረ ህርመት ልበይ ክውስኽ ጀመረ። ዓጣል ዝሕረዳሉ ቦታ ሕልፍ ምስ በልኩ፡ ኣደይ ምስ ዓባየይ ኣኮይነ ተጋኒፎምኒ። ኣደይ ክልት ደቃ ሰልዝጠፍኡዎ ምሉእ መዓልቲ ብጓህን ሓዘንን ገጸ ቀምሲሉን ተደዊኑን ዘይንሳ ክትመስል ጸኒሓትኒ። ዓይኒ ድራረይ መጺእኻይ ኢላ ክትሓቕፈንን ገጸይ ብንብዓት ክሕጸብን ሓደ ኮይኑ።

ድሕሪ ናይ ክሊኢታት ኡፊይታ ኩነታት ሓፍትኻኸ ኣላ ምስ ሓተተትኒ እንድዲ እለ መለስኩላ። ምኽንያቱ ምስቲ ዝዋዕለ ዕግርግር ካባይ መዓስ ከምእተሰወረት ኣይዝከረንን። ከም ወላዲት መጠን ልባ ኣይቀሰነን። ዝግበር ሰለዘይነበረ ንብዓታ ደሪዛ ኣጎይታይ ነዛ ጓለይ ከምዚ ሓዋ ኣብ ሑቕፊይ ክተምጸኣለይ እልምነካ ኣሎኹ ኢላ ነፍሳ ክተጸናንዕ ጀመረት። ንኣኮይ ኸኣ ኪድ ንሹቕ ገጽካ ኣምላኽ እንተበለ ከም ሓዋ ኣብ መንገዲ ጎፍ ትብለካ ወይ ምስ ወዲ ሓላል ትጸንሓካ ትኸውን ኢላቶ። ኣደይ ምስ ዓባየይ ንዓይ ሒዘን ንገዛ ተመልሳ። ከም ደቂ ዛግራ ካብ ንግሁኡ ተበታቲና ዝወግልና ንምሸቱ ክንተኣኻኸብ እንተጀመርና እውን ናይ ምንኣሽይ ኩነታት ሰለዝሓርብተና ምስ ጸሓይ ዓራርቦ ተስፋ ቅብጸት ከሕምቀና ጀሚሩ። ድሕሪ ናይ ክልተ ሰዓት ምጽባይ ኣኮይ ነታ ከም ቀንደል ገዛ ንጽቢያ ዝነበርና ሓፍትና ሒዙ ምስ መጸ ብታሕጓስ ነቲ ብጽምዋ ተዋሒጡ ዝጸነሐ ገዛ ዓባየይ ህይወት መሊሱ።

ከምትምኒት ወላዲተይ ሓደ ሸማግለ ሰብኣይ ምስቲ ሕማቕ ኩነታት ዝዋግለ ብምዕዛብ፡ በይና ከምዘላ ሰለዘስተውዓለ መሬት ኪሳብ ዝረግእ ኣብ ገዙኡ ወሲዱ ሓዲሽ ኪዳን ኸዲኑ ከም ጓሉ ክእብዳን ክኣልያን ውዲሉ። ድሕሪ ናይ ምሸት ሰላት ኣብ ምስግድ ሰገዱ፡ ዝፈልጥዎ ይረክብ ይኸውን ብምባል ቢኢዱ

ሒዙ ኣብ ሹቕ ኪዛወር ከሎ በጋጣሚ ምስ ኣኮይ ተራኺቦም። ከም ቆልዓ ሕድሪ ኣዕቅቡዎ ዝዋዓለ ሰብኣይ ንኣኮይ ኣረኪቡዎ። በብወገኖም ኩነታቶም ድሕሪ ምግላጽ ንፈጣሪኦም እንዳሓመስገኑ ተፈላሊዮም።

ናይ ሎሚ ጽሑፊይ ካብ ባሕሪስ ጭልፋ ከምዝበሃል፡ ኣብ ጊዜ ንእስነተይ ዝረኣኹዎ ንመዘኻኸሪ ኪኸውን ስለዝደለኹ እምበር፡ ዛንታ በሲክዲራን ያናን ካባይ ንለዓሊ እቶም ካብ ሞት ዝተረፉ ከዘንትዉ ኸለዉ ክሳብ ኪንደይ ኣሲቓቅን ክትኣምኖ ዘጸግምን ከምዝነበረ ናይ ዓይኒ ምስክር ኢዮም። ንምታይ ደኣ ኣብ ሰብዓታት ዝተፈጸመ ግፍዕታት ኣብ ዝኸድናዮ ዝስዕበና? እወ ናይ በሓቂ ኣብ ዝኸድናዮ ከም በዓል ቃል ኪዳና ክንርስዖ ወይ ገዲፍናዮ ኪንኸይድ ኣይኸኣልናን። ሓሓንሳብ ኣውያቶምን ምጽናቶምን ከምዚ ሎሚ ዝተፈጸመ ኮይኑ ይረኣየካ። ህዝብና ዘሕለፎ ክርፋሕ ናብራ ይኹን ሰላምን ቅሳንነትን ዝጎደሎ ዘመና ዝምልከት ክንጽሕፍን ክንዛረብን እዋናዊ ግዴታናን መድረኽ ዝጠልቦን ኮይኑ ይርከብ። ጊዜ ሓንሳብ ምስ ተግዝረ ኣይምለስን። ዕድመናውን ከም ቶንኮባ ተጠቅሊሉ ብዘይ ቁምነገር ምስ ዝሓልፍ ከም ሸንቲ ገመል ንድሕሪት ምምላስን፡ ታሪኽ ኣልቦ ኮንካ ምትራፍን የስዕብ። ጉዳይና ካልኣት ኪወራዘዩሉ ዘይኮነስ ዋናታቱ በዓልና ኣሎና። መሬት ክትወግሕ ምጂና ስለነኣምን ትምኒትናን ራኢይናን መኣዝኖም ክስሕቱ የብሎምን። ሎሚ ካብዘለናዮ ኣማዕዲና ንጥምት ኣሎና፡ ጽባሕ ኑግሆ ግን ኣብ ሃገርና ክንምለስ ስለዝኾና ብሸም በሲግዲራን ያናን ዩኒቨርስቲ እንተንሰርሓሎም ኪንደይ ምጸበቓ። ኣብ ዘባና ንዘለዓለም እንዳተዘከሩ ክነብሩ እንዲሕሪ ኮይኖም፡ ኣብ ደቅና ንዘንተ ዕለት ዘይሃስስ ሓቀኛ ታሪኽ ክነውርሶም ግቡእና ኮይኑ ይስመዓኒ። ብሓባር ምስ ትንቀሳቀስ ኸኣ ዘይከኣል ነገር የሎን።

ሰማእታት በሲግዲራን ያናን ወትሩ ኣብ ልብናን ይንበሩ። ንኣና ኸኣ ካብዚ ዘለናዮ ናይ ጥውይዋይ ዘመን ሰጊርና ኣብ ሃገርና ሓቂ ነዘንትወሉ እዋን የሃበና።

December 26, 2016

Dimocrasira Ekba Murq'a
Bilinak'h
ዲሞክራሲያዊ አካባቢያዊ ግንባታ ግንባር ብሉን
ኤርትራ/ሆደ

ዲሞክራሲያዊ አካባቢያዊ ግንባታ ግንባር ብሉን
ኤርትራ/ሆደ
التنظيم الديمقراطي لقومية
البلينا الأرترية (هودي)

Democratic Organization of Blin Nation of Eritrea/Hodde

ታና በሲግዲረዲ ምኒዲ ሩኹ

መዘኻኸሪ፣ አብ ዝሓጸረ ግዜ ብትግርኛን/ዓረብን ተርጉምና ክንዝርጋሓና።

ሓይሳን ብሊን ቆራና እና ሸፍሸፋ ንር ኤደራ ናንሲ ዩና ለበኪል እንኩርኖሉ ፋይይነዲንና ኒ ስኻሲ ጠለቅነሊ። ክቱብት ላሪ ነቀሰድኻኒ ጃብስነኩንልኩም። ኮዶ ናትካ ስኻድ ሓመድነኩንሉ/ላ። ላኹክ ኒ ወረብድ ሰሄራኹ ከተቦ ፈሰርና ናኻር ድምኖ ናንሲ ሻኸኖ ወቐርነኩንኩም። እና ምጩት ኒን ከተብነኻር ታና እስኻነግር ግን ንእቢራኹ እማ ከተብነስ ባርጋ። ንግርኛ ታኒኳ ሺረላ።

ጃብራ ያ ኒንኻን ሸፍሸፋ፣

ኢናሓን ኒኪ 46 አመራ ጃብ፣ ኩከወል አኸላ ኩ አባይሊ ተምነተግራኽ፣ ቃንሺ ቱኝኒውሰና ኪዲግሲ ጉርጉርዶ ጎደና ጃብ ለኸድ ሓውሲራኹሰና፣ ህጀን ሃይሊስላሰሩ ይናከውሲ ራሕመት እንጋ አዋይንድ ጢየይዲ ላኸዲሲ ረመጭነትሎም፣ እና ኒኪ አኻኹሰና ሹግ ለበከድ አልብዱ፣ ዕልል ዩ እሩኻድ እንሳኸሶ ይቁምሸሸድ ኩሪትሮ ተርሲኽ። ሸፍሸፊያ ጀረበንኸር አጫብዕ ዩ አቅሹን እደውሰና ውልቅና ጉሹኽ። ደአም ኒኪ ደንቢራ ወንተሮ፣ እና ላከቲና እንገት ዕባብድ ድደው ይናከውሲ አልብዱ፣ እንይዕልድ ቋለውሲ ጂኒስትያ ጀረቢነዲን ግን።

አን ኡኳርሳኽ አጀርብብትል ግን። እና ዲገ ኒኒ ጊት በሀሊንድ ከለብሲሮ ህንብረሪ አክረንኸር፣ ትክስረ ንሪ አርእስትራኽ፣ ድገር አወይስኻ እንጀሓይ ኒቃብሎትል ውሪ ድገር ሱቀይሲኻ ትሪው ይስተው ጊትድ ግን። እና ጊት ነን ገብራ እንቶ ወረርጊንላ፣ ጃር እንቀይሊ ተከወውላ ተከከ። ግርጋ 5 አርባ ፋጂኸሪትል 1970 አባይድ ሓውይሩ ደአም፣ እንሰራገይሶ እርገው ልኻንንትት ባርህሊ ለወትሰራሲክ፣ ድገትልድ ፈኽ ትዳ ጊታ ዕልልሲ ዓፈኖ፣ ናልድ ሸለክዩ እርገው ዓቅ እምንድ እሩኻ ተኩ እርጉኽ።

እና ወክት ኒል አን 8 አመሪኽ እርጋኸር አኸሪ የኩን። ኒኩንንቲ ወሸቀዲ ቂራ ሰረና እንገትዲ፣ ከደን ከራይሊ ገንጅኑ ክንኹን። ናድካ አወይስኻ ንብረት ሓውይነዲን፣ ትግር አካን ገእዮና እርጉኽ። እን ሰልፋ ኡናርሊ ልኻንንትት ሓውየሲ ናትክ ጅልውነክ ይሰነንዲ ቋልኩሎም እርግንኹን። ድገ ሕውዮ ሲኹር ኳሪልግን

ተከሱለ፡ ብክሰታኑኸድ ይኖ ፈላሲት ኖርተር መስክብ እርጋኸሊ ገእይኖሰና፡ ጀን ግናይሩራይ ላኸድ አረቢተንኸር ከርተጊ ዲኹና። ኒአግንቀይልኻ ሳንሰዕሰሮ ሱክሮ እርጋኸ መኮታ ላኻ ደቅብ እርጊነዲንሉ ቀፍጥንሶ ገ ዲኹና። አዋኹድ ሓረሮ እርጋኸሲ ያዕይኖ ብትናሲክ ቁንኹን። ኒደንቢ ወንተተርነክ ድኻስትራሲ ኒልድ አወክሰንኹን። ደክነክ ደክነክኸር ላኸድ ሓረሮ ከብተው አርልድ ዲሪውሰና ለከምነክ ይና አፍፈል ማልኑ ድመን ሺባ ሀደው ይኑ እርግንኹን፡ ውራ ሀበጋኸ ወክት በዳን።

ዕባብድ ንክማ እማ አመሪ እንትኖ ዲሂስድነና ይኑ፡ መደት ከባ አብስን ሽብዎና እርገት ትክሰ አልብደኩን። ከው ናርሕዲ ዓፈጁ ቀላቅል አኸራሲክ እግርና ተርሲንሰና፡ እና ሁመት ኒል ይገና አን ይቁርዲ ይገነስከውሊ ፈርሐን ኪደኩለ ይሮ፡ ይግምልድ አኸን፡ ይለበከዲክ እንከለውሲ ይኻን ይኸርድቁርልድ ሲረ፡ ይሰልፋ ልጁእ አጀርብብትልድ ፈርሐን አኸራሲ ጭልግልግድ ተርይንኹን። ተራኸበት ይና ሸንገብል ባርኖ እስላም አርፋኹድ ገምኖ አለቀሽ ወረበስ ዱኻስነ ወዓየንታ ሕውጭትል ኳራ ፈቲና። ብራ ይን አርእናኸ ገብሪቶና፡ ወራቶክ ዲረና ይኑ፡ መሓባርሲ ኒዓቅ ሸለክዩ ዳድኖ ደክኖ፡ በሲግዲረት ይናላውል መኻልትኑ ጉብርኹድ ከረሸምኖ ፈርሐን ዐርንኹን። ብራ እክክም እሰ ኢርግነዲ፡ አዳሚንዱኸራ ነዩቶ ውልቃኸ ቋለላ።

ይና ሊኻር ኳሪል፡ እስላምዲ ኪስታንዲ ብኪስታንሊ ቱኖ ናዲንሰና ጃርሊ ሺወውኹር፡ ጉሂሲ ሰሩ እርግውኸር ቋልኹን። ፈለዳ አናሲዮኻ፡ እንታ ጊናቲትዲ እንታ በሀሊንዲ፡ ሀድራእ ያ፡ እንታ ጃርሊ ሺዋ የክኸር፡ ከው ምርወት እሲሮ ካቡ እርጉኸ። እና ወክት ኒል ጥየይ አባዩ፡ ይነከው ብሲግዲሪውሊ ከፍከፍሱ እርጉኸ። ደሀይ ጥጥየዩኸ ድዶሰና፡ ኩርኺ ተሊል ብሲግዲሪልድ እግርዶ፡ ሰባ ንርጎድጉኸሲኻ ናንድ ሻኸሮ፡ ንርግሮብኻ ብርድ ጀለጥሶ፡ ይና ከው ናኸርክ ድድኑኸ ይሮ ዋዕይሩ፡ ንርሰረነዲ ንርምጭጫዲ ይገሸል ዲማ ቋልስተኩለ። ንርሹቲ ገዓርዶ ከውሲ ስርሲረሪ ሕርመቲት ምኸሪየላ ግረሰሊ።

አማቅረብ ኳራ ለቦሰና፡ አንኳ (5) ጫዋ ላት ቁር ሺራኸሲክ ለብኑኸር ጉኑኸር፡ ፈርሐንትልድ ወሰበንሰረኸሲ ዳድኖ፡ ጩበልቁምሲ ከረሸምኖ፡ ሓሸለሲ ከረን ጉራቢሲ ዐርንኹን። ቁራ ደርብ ጊናቲትድ ገሪኸዲክ ተቃኸግን። ግርክ ሺራኸሲክ በክሰታንሊ አልኮተትኑ እርግኖ፡ ገንጀዲ ፊኻዲ ጀረብነንኸር፡ ይናከውሰነክ ክሪልድ ዓጭጭስኖ ናው ዳድናኸሲክ ዳድኖ ቀሰብስንኹን። ላድ ላዶንትክኻ ቅልስኻዲ ሀርግትዲ በዕሮለ፡ ይነልድ ሺርዮ ላኻ ደይደያኹሰና ቋልስቱለ እርጉኸ። አንጫ ላኸስ ቋልደናኹማ የክ ወንቀረንኻ፡ ማኸልትግሉ ትምይሮ ፈሪ ያኸ ውንትሳ እዉስቱለ እርገት አልብደኩን። ደክረክ ደክረክኻ ቁራ

በዳን እኸኛና እርጉኸ፡ ሕይወት ክርዶ ምሽምሽረሪርሰና። ወረድ እንሰከር መደትሊ፡ ማልዲ ከውዲ ገሪ አካናተል አባይ ናንድ ደድው ገሪው ግን። አብኸ አብ ከተ፡ ዕልኸ ዕልሲ፡ ቅልሲኸድ ትዳ ፈና ዋንቱ ጉራቢስ ይተኒትል ዐርንኹን። ይተኒ ይን ተከነውሲ ቋልዶሰና፡ አሸኻኹድ ሻሂ ቡልኩድሮ ባኒዲ እስረ ጀባእ ይቲና። ቀሽቀሽው ሽብንኸ አርእግናኸርኸ፡ ሻሂ ሀደራእ ይራሲኪና ንጃብክ ታምግነው ባኒት ቆጠፍነክ ይና አብል እስነዲ፡ ጥይይ አባዩ ሶኒል ክፍክፍሲነዲ ላት አኹኸ። በኸኸሊድ በኸኸ ኮስቶና፡ እስነውስክ አርእንብነ ዋንትኑ፡ ከው ናርሕዲ ዓፈጀው ቋልኖሰና፡ ናዲ ሕበርሰነ ዕሸሽልድ ይነገሽ ሱግ አኸራሲክ ሀረብርንኹን። ለፈክ ተኮስትራሲ ጋግኒኹን። ከዋ ብጅኸ እርጊነዲን አውኒ አውዲ ዋንተት ፈረጋኸ አዳም እርጉኸ ተከለለ፡ ወረድ ይዲ ይሹግረሪዲ ይና ከውልድ ሲርነ፡ አንጃብራ ጋኹ እርገውዲ እርግኒነዲን። ለኸርክኸር ሱግ ገእይግኒር ጃብ ዲድስትኸኒኹን። ይሻኒ አውድ ፈረደት አርኢ፡ እን ሲዲኮ መስከብል አኸራሲክ ኢግረውዲ ተታለዮ ናዲ ዓይብርኹን።

ብሊና ንኸ አሪ ጋብ አርኢጋኸር ኢሰውስክ አርእምበ ዋንቱ፡ ይቱትል ስረና ተርሲኹን። ሰልፍኸ ይግነዲ ይሻንዲትልድ ሲርነድ፡ ተለይዶኸ እን ይሹግረሪ አውድ ፈረደት ደለይድና ብነድ አካን ገእዮለ ዋንቱ፡ እንሲዲኮ ምስግድሊ ቱኖ ያለጢፍ የውዲ ሕበርሰ፡ ጂሊዊነክ ኢን ምስግድ ነበክል ታውና አረበድ ጀርብብሶ እርጋኸሲ/ሀንባኸሲ ሰለሙንኸ ሰለሙ፡ ጃርሊ ሸዉኑኸ ጋብሲ አርእምብነድ ጭልሕም ዩ ውራ እሰት አርእምብስተለ እርጉኸ።

እን በረድሰና ቡቅቱ እርግው ጥይይ አባዩ፡ ይነከው ሶኒውሲ ጨነትዶሰና ናደሀይ ድዶ ላሪ ቃስጋኹሰና ተኪኸ። ሶነኸ ንርቁራ ብርዲ ከዓስዲት ሽሽብርዶ፡ ዋንግረሰና አኸቲ። እና ወክት ኒል ቂልሰኸዲ ከአርዲሲ ትዳ ፈለ ኢርገንኸር፡ ይገነዲ ይሻን ንርዲ ከብተውዲ፡ ኒሰና ኮዶ እን ይልድ ድድረሪ ይሹግረሪዲክ አወየውቶክ ዋንቲድና ዮ፡ ሀባኸሲክ አርእምበ ዓቅም ስረኒኸ ካያ አኹን። ሲዲኮው ናዘሪበትል ዓይብርኖ እርግናኸርሲ፡ ድስስ በሀሊኒድ ሩዝ ጊሰኖ ኩባየት ሻሂርኹድ ሸቀኒነክ ኡኑኹና። ይከውሰና ናት አብል ኢሰ፡ ዕልል ብስቶሰና፡ ኩርኺ ተሊል ይቱ ሲዲኮኸልድ ዕሸሽ አኸራሲክ ወንተሩ፡ ይተኒዲ ይገነዲ ኒሰና ኮዶ ይአግዲ እን ፊንጢር በረኸሱራኸ አካንሲ ደክ ዮሰና ከልብርንኹለ። ይገና ግርክ ሺራኸሲክ ለጃ ንርቁር ድድኖላ ስርዱ እርጊነዲን ንርገሽ ደወዎንሶ፡ ገሪ አኸጊረሪርሰና ተክሩ ዲቲል። አሃን ያደራ እንትሩኸማ ይሮ ንርሕቁፍሰነዲ፡ ንርዓንቀይሊ ስረነድ ይፈጠሽነዲ ላኹ አኹኸ።

እኸሪር ደፍኢዲሰኖ ደንቢ፡ ኩሻኒኸ አዊል ዋንትረ ይሮ ውንቀርዶሰና፡ ይውንትሳ ከንዶ ያኸ እርጉኸ፡ ወረድ ይልድ አውን ሲርደት አርኣኸ እርጊለለ።

ዎይኸር ጃር፡ እና የቅረት ንርዳንሰና ናዕሲለ፡ ኩል ዓይብሮ ህንበኩን የሱስ ይሮ ንርእሩኝ ሸለትሮ ደንቢ፡ የአግቲ ፊሪ ሱግ አኸራሲክ ውሪ ጎፍይተሪካ ውሪ ይኸ ሓላልኹረዲ ዲተሪካ ይሮ ሰብዲቲሉ። ይገነዲ ይተኒዲኸ ይት አድኖ ልኻንሊ ዐርንኹን። ጉራብድ ፋሕይኖ አማቅረብ እክብስነንኸር ይኹግረሪ ደሀይ ብና ገሪኸዲክ አሰሰድኹና። ናኸነ አልኮተትኑ ለጃ ሰዓት ደንቢ ይአግ ይሻኒት አዶ ልኻንሊ ጠበሽ ይኸ። ይገነር ተምነትሰና ግርዋ ላኸ ንርቱ ድድረሪት ቋሎሰና፡ ኒልኻንሊ ዓቅዲ ሻንኮዲት ኡዎ፡ ሰረን ሓዳይስ ሰሶላ ንርሲረኒልድ ትምሲኹላ። አማቅረብ ምስግድሊ ሰለይሶ ደንቢ ንርናንድ ሻኸላ፡ ሱግሊ ጅልወ የአግዲ ጎፍይስትኺኑኸ። እንሲን ኒኒድ እንዓይብዶላ እርጋኸሉድ፡ ጃር አማነትሰና የአግሊ ካርቲ። ኒቲክ ጂረስትነ ደንብኸ፡ ናጃርሲ ሓመዱኑ ስሪስቲኺኑኸ።

ንኪር ይሸፍሻፍ በሓርልድ ጭልፋ ይስታኸ መሰልሰና፡ እን ይሸጉድ ቋላኸሲ አሊብዲሰና መታን ግራ፡ ዳንታ በሲግዲረዲ ያነዲሩኸ፡ ይልድ እን ኪሪልድ ከብተው ደገሙኑ አውስኮት ተቃኸዲ መረራኸዲ እርገት ናደሀይ ሰምዓኸግን። ውሪኸ ደአም እና ለኻትረኻንታትል (70 ታተል) አኻኸ ዓምጭ፡ ይና ምንጭላሎትሰና ፈርናኸልክ ተታለይኹና? የዋ እምን እምንድ ፈርናኸልክ ይናመአኮቱኸሰና፡ ምኪርኖሉ ውሪ ባርኖ ፈርኖሉ ገረስኒ። ላድ ላዶንትክ ናመውዲዲ ናጨነትነዲ ንኪ አኻኹሰና ቋልስተኩካ። ይና ከው ድክስናኸሲ አኸን፡ እና ሓማሮግሶ ህንባኸ ይናመደትሲ ቋላኹድ፡ ሸፍሻፍድ እንድቢል ገምድኖኸር፡ አብድ ጋቢኖኸር ጀረብዳኸ ወክት አኹ አረርርሰክ። ወክት ደኮ ደንቢ ወንተርላ። ይናአመታትኸር ወሸቂሰና ትብብልሶ ላመንፍዲት እንገት ደክስኖሉ አክነን፡ ጊሚላ ሸኸሰና ደንቢራ ጀሓክና ካየግን። ይናኸሲ ይን ካየግን ሰርገይድኖሉ ገረስናኸ። ብራ ክስሮና አከት፡ ይናሳዳዲ ይናማኻለዲ ቶተይሰጋኸ አኸሮ ሻኸ። ንኪኸ ሰኹትልድ ቁብሊሰኖ መኻልትነኩን፡ አመሪኸ ታኸቲሰኖ ህንብናኸልድክ ይነኮል ውንተርኖ አኸንነዲን፡ በሲግዲረዲ ያነዲር ሰኹድ ክብ ያክ ክኒር ልኻን ውሪ ዩኒቨርሲቲ ከደምነንሎም አውስኮት ትክያኸ እኸርድ። ይና ወረቢል ዲማ አልብርሱኑ መንደርትድኖ አክነን፡ ይና ቁርሊ ድደጋኸ ሓለገት ደክስኖ ወጀበኩና። ላት ውልቅነንኸ ገረስተጋኸ እላ።

በሲግዲረዲ ያነዲትል ጨነቶው ዲማ ይናለብኪል አልብርሱኑ መንደርትነናው። ይነድኸ እና ህንባ መታክልሲክ ደክኖ፡ መጋርሕሊ ትክ ደገምናኸር ሀቢን ይነት።

